

Koroška lista: --

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Koroška lista: --

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

K 18--

62. številka.

Maribor, dne 4. avgusta 1919

Letnik XI.

Boljševiška mobilizacija v Prekmurju.

„Murska Straža“ poroča, da so Madžari odredili v Prekmurju mobilizacijo od 18. do 45. leta. Slovenski fantje in moške se branijo vstopiti v rdečo armado. Več jih je ušlo čez Muro in pristopajo k prekmurski legiji, ki se ustanavlja. — Madžarski boljševiki so imeli zveze z

boljševiški voditelji v Mariboru in Varaždinu. — Rekvizicija na Prekmurskem je silno trda. Boljševiki bodo spravili ogromne količine živil iz Prekmurja, ako jih pravočasno ne zaloti jugoslovanska okupacija.

predmestja. Kdor pojde pit v predmestno gostilno, bo pil še v Avstriji, ako se bo v pijanosti zvrnil v jarek pred krčmo, bo ležal v Jugoslaviji. In kateri policaj bo imel nad njim oblast? Hlev bo v Jugoslaviji, a hiša poleg hleva v Avstriji. Dekla bo molzla kravo v Jugoslaviji in naredila gospodarju zajtrk v Avstriji, ko bo snažila svinjski hlev bo nagnala svinje v Jugoslavijo in metala gnoj v Avstrijo. To bo idealno za tatove tihotape in podobne ljudi.

Koroška modrost.

„Korotan je čuden svet, dan imajo v meh ujet“ itd. — Spominjam se te pesmice starega Levstika, kadar čitam, kaj so odredili konferenciarji glede Koroške. Razdelili so koroške Slovence na pet odsekov, a to ne glede na kakšen zemljepisnik, gospodarske, narodne, zgodovinske, vojaške in druge razloge, ampak kar tako po svoji lastni volji. Ti odseki so sledeči: 1. Londonska pogodba. Nekaj Slovencev so dobili Italijani na podlagi nesrečne londonske pogodbe, namreč kanalsko dolino blizu do Vrač (Thörl) in k temu še Belo peč na Kranjskem. O teh Slovencih se pri pogajanjih niti ne sme govoriti. 2. Italijanski vpliv. Nekaj sveta so Italijani proglasili za okrožje svojega vpliva in zahtevali, da se o njem razpravlja obenem z lastnimi mejami, ne pa z Nemško Avstrijo. Ker so ta svet medtem tudi vojaško zasedli, je za nas dejansko izgubljen. To je dolina Zile, Zilice, beljaška okolica in del Roža. 3. Nesporo jugoslovanski kraj. Brez spora bi priznali konferenciarji Jugoslaviji Jezersko in Možiško dolino. Večina koroških Slovencev pa naj bi šla skozi očiščevalni ogenj ljudskega glasovanja in to glasovanje naj bi se vršilo v dveh odsekih. 4. Odsek. Meja med tem in naslednjim odsekom bi šla nekako od Kepe v Karavankah čez Rožek, k Vrbi pri Vrbskem jezeru, po sredi tega jezera, po Glinici, Glini in Krki. 5. Severno od tega odseka bi bil odsek B.

Predvsem je absurdno in zoper Wilsonova načela dati na ljudsko glasovanje, h kateri narodnosti kdo pripada, ker to je stvar dejstva, ne

pa volje. Kjer je narodnost že določena, je pametno, da ta narod sam izjavi, kam hoče pripadati in kako hoče biti vladan, nespamet je pa ljudstvu, ki o narodnosti še nima pojma, dati na glasovanje, katere narodnosti je. Pripadnost k narodnosti morajo dognati znanstveniki, ne pa odločiti glasovanje. Pametno bi torej bilo, da na Koroškem znanstveniki določijo mejo med Slovenci in Nemci, dajo Slovincem priliko, da pridejo do narodne samozvesti in potem še le ta narod odloči, kam hoče pripadati. Na pariški konferenci so odločili ljudsko glasovanje samo v onih slučajih, kjer so konferenciarji bili v zadregi in sami niso vedeli, kaj bi naredili. Tako imamo glasovanje vedno samo tam, kjer je najmanj umestno, namreč kjer je ljudstvo najmanj zrelo: v vzhodni Rusiji, v pruski Šleziji in na Koroškem.

Vzemimo, da na Koroškem v odseku A izpade glasovanje za Jugoslavijo, v odseku B pa za Nemško Avstrijo, kar je najbolj verjetno. Kaj pa potem? Beljak, ki je veliko prometno središče, bo imel jugoslovansko mejo pred vratmi in vsled tega ne bo mogel živeti. Mesto je navezano na slovenski Rož in na zvezo z Ljubljano. Ako ne bo imel trgovine z Jugoslavijo in dotoka iz Roža, mu bo zmanjkovalo sape. Vrbsko jezero, ki je oživljeno od živahnega tujskega prometa, se bo nahajalo v čudnem položaju. Po njem bodo pluli parniki dveh držav iz pristanišča ene države v pristanišče druge. Tujec, ki bo po noči prišel na kolodvor, bo lahko trikrat prekoračil mejo iz ene države v drugo, preden bo našel prenočišče v hotelu. Naravnost kolobocija bo pa v Celovcu, kjer pojde meja sredi skozi

Nadarjene otroke v šolo!

Vojska nas je osvobodila. Postali smo v lastni hiši sami svoji gospodarji. Preje smo bili takorekoč le najemniki, le upravitelji svojega premoženja. Ukazoval in pravico je nam delil tujec, kateri je pred vsem gledal za lastno korist, da se je njemu dobro godilo. Mi, naš narod, smo mu bili deveta briga. Ako je nam vrigel včasih kako drobtino, se to ni zgodilo zaradi nas, ampak zaradi njega samega. Ali se je nas nekoliko bal, največkrat je pa pričakoval od nas večjega dobička. Saj tudi gospodar bolje nakrmi konja, kadar je težje delo, da mu ne opeša.

Še ni vse urejeno in tudi ni vse najboljše pri nas, četudi smo svobodni. Posledice vojske nas še tlačijo. Toda smo vkljub vsemu na dobri poti, da se bode nam in zanamcem dobro godilo, če bomo imeli — pamet. Smo kakor bolnik, ki okreva po hudi dolgi bolezni. Vsak dan se boljša njegovo stanje, z vsakim dnem je močnejši. Ako pa se ne drži pametnih navodil in prave mere, ga lahko sredi pota k okrevanju zadene smrt.

Vedno in povsod mislimo na svoje in bodočnost našega naroda. Potem bode lažje prenašati sedanjost, čeprav ni lahka in prijetna, lažje se bode nam ogniti vsem nevarnostim in zankam, ki jih nastavlja na vse načine zviti sovražnik.

In ravno zato, ker moramo misliti na bodočnost kličemo širom Slovenije staršem: „Nadarjene otroke v šolo!“

LISTEK.

Pariško zmagooslavje.

(Konec.)

Ljudje so nosili s seboj lestvice, zaboje, stole, da bi mogli bolj videti. Kolika je vendar moč človeške radovednosti! Prav je rekel stari Aristotel, da ljudje po naravi hočejo — vedeti. Z občudovanja vredno vstrajnostjo so ljudje prebili celo noč na trdem tlaku in stali celo dopoldne na nogah. In kaj so pravzaprav videli? Z zastavami okrašene hiše, vojaštvo in generale. Vsega tega so se Parižani skozi 4 vojna leta pač že lahko nagledali! Celokupen prizor je kajpada bil veličasten. Ob 8. uri so se pripeljali predsednik republike Poincaré, »stari tiger« Clemenceau in maršal Foch, ki so položili vence na katafalk. Nekaj minut pozneje se je od Buljnskega gozda začela pomikati proti slavoloku velikanska posadka vojaštva, konjeniki in pešci. Na čelu sta jezдила oba maršala Joffre in Foch, potem francosko vojaštvo, za njim Amerikanci z zastavami svojih polkov, nato Angleži, Belgijci, Grki in drugi zavezniki. Tudi oddelek naše vojske je korakal, prišel nalašč za to v Pariz od solunske fronte. Občinstvo je posebno burno pozdravljalo amerikanske, belgijske in srbske čete. Tudi Italijani so paradirali vmes, kakor Poncij Pilat v apostolski veri. Vodil jih je mrki Díaz. Pozdravi so pa bili veliko bolj hladni, kakor pri drugih oddelkih. Proti koncu so korakale črne čete Marokancev, končno artilerija in ogromni tanki. Cele tri ure so korakale zmagonosne čete skozi slavolok.

Kako bi bilo, če bi bili Nemci zmagali! Naduti nemški cesar bi takrat seveda korakal ne samo skozi pariški slavolok, marveč tudi v London, kjer je že l. 1914 mislil diktirati svetu »nemški mir.« Hvala Bogu, da se vražje nemške nakane niso izpolnile! Celi svet bi bil »kovan v verige proslule nemške kulture.«

Vreme je bilo krasno, a konaj je bil pohod končan, je že začelo rosi. Vendar je še vreme toliko prizaneslo, da se je mogla zvečer svečanost končati s prekrasno razsvetljavo. Dočim mi tavamo po naših mestnih ulicah v gosti temi, je v Parizu migljalo na milijone električnih in plinskih lučic. Večer je bil ba-jen, niti najbolj živahna domišljija si ne more kaj takega predstavljati. Po glavnih ulicah so se pomikali vozovi z velikanjskimi odri samih lučic, predstavljajoč najznamenitejša mesta. — Med njimi je bil tudi naš »Trieste.« A blizu Place de la Concorde so ta voz naenkrat ustavili, potisnili ga v stran in v par minutah razdrli. Veliko zadovoljstvo za nas Jugoslovane! Tudi par italijanskih zastav so raztrgali. Drugače se ni pripetila nikakšna nezgoda, dasi se je bilo bati nesreče pri tako ogromni gnječi. Red je bil vzoren. Drugi dan v torek je pa lilo kakor iz škafa. Vreme je kakor nalašč čakalo, da se izvrši zmagooslavje pravice in slobode in nemškim nasilstvom in barbarstvom.

Uradno poslopje naše delegacije — Hotel Beau Site — stoji ravno nasproti slavoloku v Zvezdi. Bilo je okrašeno z vsemi zaveznimi zastavami, izven si italijansko. Povabili smo naše prijatelje med Francozi in Amerikanci, da so iz naših oken gledali cel prizor. Med nami so bili celo Madžari iz južne Ogrske, ki so malo prej prišli v Pariz prosit, da se priklopijo Jugo-

slaviji in rešijo boljševiških roparjev. Bil je v resnici zgodovinski dan.

Dr. Leop. Lenard.

Kaj so jedli in pili bogovi starih Slovanov?

Nam se zdi čudno, da so bogovi naših paganskih prednikov tudi jedli in pili; staremu Slovanu bi bilo pa ravno tako nerazumljivo, kako bi bogovi zamogli shajati brez jedi in pijače. Ko umrje človek, gre duša iz telesa. Da zamore hitreje na oni svet, je dobro, če se odpro okna in vrata, a še bolje, če se naredi luknja v stropu hiše. Duša ima podoben diha ali soparice, lahko pa nastopi tudi v podobi ptiča, najraje kot golobček, a tudi kot vrabec, lastavica, redkeje kukavica. Vzame pa tudi druge podobe, kot oblačka, netopirja, metulja, ose ali muhe.

Toda duša ljubi svoje truplo in dokler ni sežgano ali pokopano, se rada vrača k njemu nazaj ali kroži v njegovi bližini, ko so je spravili k počitku, obiskuje rada kraj, kjer počivajo telesni ostanki.

Po verovanju starih Slovanov ni nebes, ne pekla v našem krščanskem pomenu. Poznali so sicer raj, o katerem pa niso imeli nobenega določnega pojma, besedo in pojem za pekel so dobili še le s krščanstvom. Ko se duša loči od telesa, postane »nav« in nadaljuje na onem svetu približno isto življenje kot tukaj, ljubi in sovraži, hrepeni in občuti bolečine. Zanima se za zapuščeno gospodarstvo, za ostalo rodbino, prijatelje in znance, preganja in črti sovražnike. Ima tudi pri-

Tujec je doslej imel pri nas najboljše službe, on je jedel bel kruh, on je nam ukazoval in delil mesto pravice, često krivico. Sedaj smo deloma očistili svojo hišo. Naši valpeti, ki so vihteli nad nami bič, so pobrali šila in kopita in so odšli tja, kamor jih je vleklo srce, a ne želodec. Veliko jih je že odšlo, veliko jih pa še pojde. Na njihove stolčke pa sedajo naši sinovi, kri naše krvi. Lahko se zgodi pri menjavanju toliko praznih mest, da je kdo sedel na napačen stolček. Pa to naj nas ne plaši. Ako ni zanj, ga bo moral prej ali slej zapustiti. — Povsod pa se kaže veliko pomanjkanje sposobnih ljudi v vseh panogah življenja. — Treba je pravočasno misliti, da zavzamejo vsa mesta v naši domovini samo domačini.

Obstoja namreč velika nevarnost, da se bodo izgnani tuji vračali, ko se razmere ustalijo in uredijo. Nemci ne vedo kam z inteligenco in strokovno naobraženimi obrtniki. Sedaj se pridno uče našega jezika. Že vedo zakaj. Vrnili bi se radi sami, s seboj pa bi pripeljali še cele trume drugih lačenpergerjev. Z njimi pa bi se vrnil tudi njihov duh in naše — gorje.

Skrbimo pravočasno in dajmo svoje nadarjene sinove v svet, v šolo! Pri nas se ni treba bati, da bi naši otroci ne dobili dobrega kruha v domovini. Naša dolžnost je, da pomagamo svojim bratom Srbom in Hrvatom, ki trpe v tem oziru še večje pomanjkanje.

Očetje in matere! Ne mislite, da je samo tisti gospod, ki študira 10 ali 14 let, ki postane uradnik, duhovnik, učitelj itd. Koliko je obrtnikov, trgovcev in drugih podjetnikov, ki ne bi šli menjat z nobenim doktorjem. Kdor more in ima veselje, naj študira tako dolgo. Vsak pa tega ne zmore. Pa mu tudi ni treba. Tak pa gre v meščansko, strokovno, obrtno šolo. Potem pa, ko je par let študiral, se gre pa učiti svojega poklica. Iz teh se izpopolnuje takozvani srednji stan. To so trgovci, obrtniki, boljši rokodelci itd. In teh pogrešamo mi najbolj.

Sedaj so počitnice. Črez dober mesec se bo treba odločiti, kam daste otroka. Ni lahko študiranje v sedanjih časih. To vemo. Stanovanje, hrana, obleka, knjige, vse stane neprimerljivo več, kakor nekdanj. A dolgo ne bode tako. Razmere se bodo zboljšale in za vse bode boljše. A takrat bode za marsikaterega prepozno, da bi šel v svet. Premislite! Posvetujte se z duhovniki, učitelji, ki bodo gotovo vam prav svetovali. To je vaša sveta dolžnost napram otroku in napram domovini. A. H.

Vzroki ministrske krize v Beogradu.

Protič je prestolonasledniku regentu Aleksandru poslali pismo ostavko. V pismu je obrazložil naslednje razloge ostavke: 1. Med njim in ministrom za notranje zadeve Pribečevićem vlada že dolgo časa nesoglasje, ki se kljub vsem naporom ne da ublažiti. 2. Službeni odnosi med obema so brez potrebnega medsebojnega zaupanja. 3. Medsebojne občevalne neprilike, ki se

blizno iste potrebe kot tukaj. Pot na drugi svet je dolga in slaba, treba je dati ranjkemu seveda na pot nekaj denarja, močne čevlje in, dobre obleke, sicer ne more tja, ostane blizu doma in nagaja domačim. Bogatejši vzamejo s seboj več lepih oblek, raznih dragocenosti, veliko hrane, pa tudi sužnjev, žensk, da celo zdravnika za slučaj, da bi zbolel na onem svetu. Revez, ki tukaj nič nima, tudi tam ne pride daleč, potika se v bližini domačije in nadleguje domače. Ako umrje odrasčen mladenič, ga je dobro oženiti pred pogrebom, da mu bo bolje na onem svetu in seveda poslati ženičo za njim.

Rajnki hišni gospodar, ustanovitelj gospodarstva ali rodbine, načelnik zadruga se tudi z onega sveta zanima za svoje gospodarstvo in potomstvo. Včasih je neviden, večkrat pa vzame tudi vidne podobe, najraje živalske, kakor medveda, volka, zlasti rad se plazi okrog kot kača, a tudi kot podlasca, podgana itd. Načelnik rodu, poveljnik bojne družine, mogočen knez se seveda s smrtjo duševno ne loči od svojega rodu in od svoje bojne družine in kneževine.

Iz tega pojmovanja je nastalo češčenje prednikov. Vsaka hiša je imela svojega domačega duha, rodbina svojega varuha, rod svojega zaščitnika. Ti domači duhovi so bili poznani pri vseh Slovanih in so imeli različna imena, kakor: Domovoj, Gospodarček, Dedki, Ubože, Ljudki in mnogo drugih. Pozneje so imena, izposojena od drugih narodov, izpodrinila domača in nekdanji domači duhovi so nastopali pod tujimi imeni, kakor: škrtak, šentek, karlik, džin, pri Bolgarih se imenuje stopan. Stari Slovani so imeli tudi podobe teh

tekem 7 mesecev niso dale odpraviti, neugodno uplivajo na gospodarsko in politično razmerje v državi. 4. Glede na obseg in način agrarne reforme vlada med njim in ministrom za agrarno reformo razlika v nazorih. 5. Zaradi tega so se odnosi v Narodnem predstavništvu poostriili ter so postali neznosni. 6. Tudi demokratska stranka želi rekonstrukcije ministrstva. O seji ministrskega sveta, kjer se je ob vprašanju o izpopolnitvi škofijske stolice v Djakovcu razpravljalo razmerje do Vatikana in Sv. Stolice, je glavni list demokratske stranke „Demokratija“ prinesel neresnično polslužbeno poročilo, kakor da bi se bil v ministrski seji izrekel oster protest zoper Vatikan, kar pa ni res. „Demokratiji“ je sledila „Riječ SHS“ in začela se je časnikarska gonja zoper Sv. Stolicu.

Politične vesti.

Kitajski vojni minister v Beogradu. Dne 28. julija je došel v Beograd v spremstvu svojega pribočnika, kitajski vojni minister Djing-Djang.

Maršal Foch. General Foch je bil imenovan za častnega občana londonskega mesta. Prejel je od kralja Jurja obenem tudi čin feldmaršala v angleški armadi.

Nemci so v Gradcu izpustili dne 1. avgusta finančnega nadkomisarja Voha in komisarja Cajnko-ta, ki so ju pri Lučanah nemške straže zajele, ko sta pomotoma prekoračila demarkacijsko črto. Oba gospoda sta se srečno vrnila v Maribor.

Česka misija v Mariboru. V soboto, dne 2. t. m., je obiskala Maribor česka misija, na čelu ji urednik A. Verdik, jugoslovanski dopisnik praškega dnevnika „Union.“ Podrobno se je informiral o razmerah v Mariboru s posebnim ozirom na dogodke 27. januarja in 23. julija. Izrazil je svoje veselje nad tem, da je dobil Maribor tako lepo slovensko lice. Mestni poveljnik podpolkovnik Zvirn in vladni komisar dr. Pfeifer ter naš urednik sta mu dala podrobna pojasnila.

Bela Kun odstopil? Po poročilih iz Budimpešte je Bela Kun v seji budimpeštanskega osrednjega delavskega sveta dne 1. avgusta podal ostavko revolucionarne sovjetske vlade. Na krmilu je sedaj čisto socialistična vlada, na čelu ji Julij Beidl. Nova vlada je podala izjavo, da hoče v državo uvesti red in varnost in dovesti do obravnav z entento. Od druge strani pa se poroča, da Bela Kun noče odstopiti, marveč je pripravljen boljševiško vlado na Ogrskem braniti s krjo, če tudi pride v Budimpešti do pouličnih bojov.

Hud poraz madžarskih čet. Iz Bukarešte javljajo od 30. t. m., da so Rumuni Madžare do dobra nabrisali ob Tisi in jih potisnili do mostišča Szolnok. Ujetnikov in zajetega plena še niso sešteli.

Madžarske boljševike klestijo Rumuni ob reki Tisi, da je jo! Umikajo se v največjem neredu, pustivši v rumunskih rokah veliko ujetnikov, topov, strojníc in metalcev min. En del teh tolp je celo utonil v Tisi. Od severne strani pa pritiskajo na Madžare Čehoslovaki.

domačih duhov, katere so stavili v izbi v kot za mizo, ter so jih nešli s sabo, kadar so se selili.

Reveži, ki niso imeli nikogar, ki bi se jih spomnil na tem svetu, so reveži seveda tudi na onem. Morajo se klatiti okrog, potikati po podstrešjih, grmovju in križpotih, nadlegujejo ljudi ter iščejo dobrih duš, ki bi se jih usmilile s kakšnim darom. Sovražniki, hudobni ljudje, nasprotniki ubiti v boju, duhovi onih, ki so padli v krvnem maščevanju, so seveda hudobni tudi na onem svetu in skušajo človeku samo škodovati. Treba jih je ublažiti z darovi v kolikor mogoče. Ponesrečenci, utopljeni, duhovi ljudi, ki so živeli takorekoč izven človeške družbe, seveda niso dobro razpoloženi napram še živečim ljudem. Ko se je enkrat razvila vera v duhove, je rasla vedno bolj, duhov vsake vrste je bilo vedno več, a na splošno so bili bolj hudobni, kakor dobri, toda enim in drugim je moral človek streči z darovi. Slednjič je takorekoč oživela cela priroda, vsepovsod je bilo polno duhov in strahov, človek ni več vedel, kaj bi naredil in kam bi se dejal. Bil je vesel, da je s krščanstvom prišel močnejši bog in ugnal vso to druhal, katere je bilo polno ozračje in zemlja, domovi, vode, gozdi in gore. To je tudi eden izmed razlogov, da se je med Slovani krščanstvo tako lahko razširilo. Paganstvo se je razvilo tako fantastično, da je potrebovalo reakcije. Seveda pa vera v duhove s krščanstvom ni naenkrat prenehala, deloma živi še dandanes, na Balkanu, na Ruskem in Poljskem še dandanes darujejo duhovom jedi in pijače.

Deloma so ostali ti duhovi čisto navadni strahovi, ki so strašili po temnih kotih, ob vodah, po gošča-

Demobilizacija Angleške. Churchill je izjavil, da je Angleška že odpustila nad 3 milijone časnikov in moštva. Povprečno demobilizirajo vsaki dan 5—6000 mož. Angleška armada bo kmalu obstojala iz samih prostovoljcev, katerih se javlja tedensko 4—5 tisoč, da prejkoslej odpravi prisiljeno službovanje.

Trgovske zveze z Rumunijo. Dosežen je popoln sporazum glede trgovskih zvez z Rumunijo in stopi takoj v veljavo. Ta sporazum bo v veljavi do sklepa definitivne pogodbe z Rumunijo. Kakor znano, obstoje tozadevni dogovori tudi z Grško.

Svobodna trgovina na Jadranskem morju. Mirovna konferenca je določila, da bo morala biti trgovina na Jadranskem morju neovirana in prosta. Organizacija trgovine bo poverjena Ameriki.

Avstriji so zaprošeni rok podaljšali za 8 dni za predložitev pismenega odgovora na mirovne pogoje.

Priglasitev in oddaja premoženja v Nemški Avstriji. Vlada Nemške Avstrije je izdala naredbi, s katero se določa, da mora vsak, bodisi da je podanik Nemške Avstrije ali podanik kake druge države, prijaviti do 15. avgusta vse svoje denarno premoženje, naloženo v bankah ali drugih denarnih zavodov. Oddaja premoženja se bo pričela 10. septembra.

Ljudsko štetje v Nemčiji bo dne 8. listopada. Štetje se vrši v glavnem radi tega, da dobe državne oblasti podlago za jednako razdeljevanje živil.

Slovenski trgovci na Koroško! Ker je sedaj za slovensko Koroško promet s Celovcem zaprt, je ljudstvo v A-črti (v slovenskem delu) Koroške, posebno v celovski okolici in v velikovškem okraju brez vsakega najbolj potrebnega trgovskega blaga. Ravnotako ne more ljudstvo prodajati za denar ne sadja in drugih pridelkov ker primanjkuje slovenskih trgovcev. Nujno potrebno je, da se slovenski trgovci vržejo takoj na Koroško, kjer jih čaka lepa bodočnost!

Razkrita boljševiško zaroto. Iz Zagreba nam poročajo, da je v noči 30. t. m. policija prijela v neki hiši v Zagrebu žida Diamantensteina iz Budimpešte, ki je zbiral krog sebe mnogoštevilno množico najbolj nevarnih elementov: tatov, roparjev in drugih osumljencev. Diamantenstein je za svoj delokrog najel celo hišo, da je shranjeval v njej tiskovine, plakate in brošure revolucionarne vsebine. Njegove tiskovine so hujskale na ustajo ljudstva, na odstranitev oblasti in na rop po boljševiškem zistemu. Razen tega so zaplenili Diamantensteinu veliko svoto denarja, katerega je prejel iz Budimpešte v pospeševanje boljševizma po Jugoslaviji. S tem odkritjem je razkrinkana velika boljševiška zarota, katere posledica so bili vojaški izgredi v Varaždinu. Diamantenstein in njegovi sodrugi so pod ključem.

„Klerikalizem na Slovaškem“ — ta strah plaši sedaj po čeških liberalnih in socialističnih listih. Katoliški Slovaki, katerih voditelj je zasluženi pisatelj in poslanec Hlinka, se namreč nikakor ne marajo ogrevati za husitskega duha, ki veje po češki republiki in žele za Slovaško neko av-

vah in križpotih, nekateri so pa tudi zadobili večje češčenje in so se povzpeli ne samo do domačih bogov — delovzapečnjakov — ampak tudi polbogov in resničnih paganskih bogov. Vsi paganski bogovi od najnavadnejšega podstrešnega strahu pa do veličastnega Svetovita v Arkoni in Triglava v Stettinu so radi jedli in pili, imeli so izborni tek in treba jim je bilo neprestano žrtvovati jedi in pijače.

Ko je človek umrl, so položili jedi in pijače poleg trupla, da se je duh lahko pokrepčal, kadar se je vrnil pogledat svoje zemeljske ostanke. Seveda so jedli in pili tudi domači, sorodniki in znanci, da bi delali duhu tovarišijo. Ko so mrliča pokopali ali sežgali, so položili v grob tudi jedi in pijače. Nad grobom so njegovi dragi naredili smrtno pojedino in pri tem so si privoščili kolikor so mogli. Sovražniki so poznali to navado in so radi napadli Slovane, kadar so obhajali pogreb katerega izmed svojih velikašev. V starih grških in nemških spisih se večkrat omenja, kako so napadli Slovane ravno, ko so obhajali mrliško pojedino in jih vse potolkli, ker se v pijanosti niso mogli briniti. Taka pojedina je bila precej draga reč. Arabski pisatelj Iben Fadlan pripoveduje, kako so pokopali nekega bogatega ruskega kupca, ki je umrl na potovanju. Celo zapuščino so tovariši razdelili na tri dele — prvo tretjino so dali sorodnikom, drugo ranjkemu na pot, tretjo pa so vsi skupaj zapili pri pogrebu. Pozneje so še večkrat prinašali domači na grob jedi in pijače, seveda so pa jedli in pili nad grobom tudi sami.

tonomijo. Razmere so namreč na Slovaškem močno različne od čeških. Čehi nastopajo zelo brezobzirno in hočejo kar čez noč vriniti Slovaško češko liberalno kulturo. Obratno se pa Čehi boje, da ne bi se „klerikalizem“ s Slovaškega vrnil tudi na Češko.

Slovenski zarod v Trstu. Na občinskih ljudskih šolah v Trstu je bilo vpisanih 5216 otrok, na zasebnih šolah Ciril-Metodove družbe 2524 otrok. Na pripravnici za srednje šole 210. Na nemških ljudskih in meščanskih šolah 1190 otrok. Nekaj jih je bilo na laških šolah. Skupno preko 10.000. Na srednjih šolah 691 dijakov. Na strokovnih šolah par sto. Na občinskih šolah se je poučevalo le par mesecev. Šole družbe sv. C. in M. so zaprte, istotako srednje šole. Te številke nam jasno govorijo, da Lah slovenskega življa ne bo ugonobil. Naš rod ob Adriji je čil in jak. Nastala je ireidenta, ki bo še delala našim zakletim sovragom resne preglavice. Naš rod ne bo poginil, četudi ga hočejo Lahi s silo zatreti.

Gospod iz Prekorja, ki se kar topi in cedi besed o domoljubju in bratoljubju, je preteklo nedeljo v Celju prepovedal razobešenje slovenske zastave v pozdrav poštenim Slovencem krščanskega prepričanja. Gospod iz Prekorja se še menda ni zavedel, da ni postavljen in plačan od celjskih liberalnih krogov. Poskrbeti bo treba, da se bo bolje uživel v vlogo uradnika, plačanega z davčnim denarjem, ki ne pride samo iz liberalnih žepov.

Samo narodno zastavo in nobene druge morajo razobesiti po sklepu ministrskega sklepa vsi državni in javni uradi ob priliki državnih praznikov in narodnih svečanosti. Privatni zavodi in privatne hiše pa smejo razobešati zastave po svoji volji in izbiri.

Tedenske novice

Iz učiteljske službe. Za šolskega voditelja v Sv. Lovrencu nad Dravogradom je imenovan učitelj Ado Jevnikar. Za stalno učiteljico pri Sv. Rupertu v Slov. goricah je imenovana Helena Čuček, začasna učiteljica istotam. Za šolskega vodjo v Topolšici pri Šoštanju je imenovan Anton Skala. Za začasno učiteljico v Trbonjah je imenovana učiteljica-begunka Marija Dugar. Začasna učiteljica na dekliški meščanski šoli I. v Mariboru Herta Bienenstein je odpuščena, istotako Elfrida Mutetz, učiteljica na dekliški ljudski šoli III. v Mariboru.

V Makole pride za kaplana g. A. Skuhala. **Nov ravnatelj zdravilišča Rogaška Slatina.** Dr. Mulli zapusti svoje mesto. Njegove posle prevzame njegov naslednik Franjo Herg.

Orlovski akademiji v Ljubljani. Vaditeljski zbor Orlovske zveze je priredil dne 2. avgusta orlovsko akademijo. Spored je obsegel tri dele: telovadbo, rajalne in telovadne plesne ter žive marmornate kipe. Niso bile to brezvsebinske telesne vaje; duh in bogastvo idej jih je prešinjalo. Moč, izraženo v vajah Orlov, je lepo dopolnjevala milina in nežnost, utelešena v vajah Orlic. Točnost in umerjenost, s katero so te vaje vprizorili, je nudila občinstvu blažilen užitek in poživilo. Med odmorom je brat načelnik Pirc na kratko pa krepko povdaril te-le misli: Z radostjo in ponosom zremo na dve prireditvi Orla: prvo nu Velehradu, drugo v Celju. Obe sta pokazali slovanskemu svetu, da vojna ni vzela Orlu njegovega poleta. Prihodnje leto pa nas čaka nastop in prireditve v Mariboru. Pripravljajmo se z vso vnemo, da bo ta izlet in nastop sijajen! Češki Orel nam bodi vzor! Pri katoliških Čehih je Orel središče vsega zanimanja in negovanja. Češki Orel ima že svojo tiskarno in lastne domove. Slovenci v zanimanju za Orla zaostajamo za Čehi! „V mladini je naša bodočnost, naš up!“ pravimo, pa posvečamo orlovski misli vse premalo pozornosti. V vsako župnijo mora prodreti prepričanje, da je Orel za naš verski, нравni in politični preporod in napredek zlasti sedaj po vojski nujno potreben. Vse človeštvo in tudi naš narod se cepi v dva tabora: svobodomiselstvo in brezverstvo na eni in katoliško krščanstvo na drugi strani. Na čelu krščanskega tabora neprestano stojijo naši Orli in Orlice in pogumno in vztrajno odbijajo kvarne vplive svobodomiselstva od našega naroda. V tem je najčastnejša naloga, v tem največji pomen Orla!

Tri veliki shodi Slovenske Kmečke Zveze so se vršili v nedeljo, dne 3. avgusta v mariborskem okrožju. V St. Lovrencu na Pchorju sta govorila državni poslanec Pišek in gerent okrajnega zastopa dr. Jos. Leskovar, na Vurbergu drž. posl.

prof. Vesenjaki, gerent okraj. zastopa Miha Brenčič, urednik Žebot in posestnik Rašl, v Šmartinu pri Vurbergu župnik Lajnsi in urednik Žebot. Na vseh treh shodih so se ustanovile tudi krajevne organizacije SKZ.

Povodom proslave rojstnega dneva Nj. Veličanstva kralja Petra I. so naslednji darovali v prid invalidov: Šolsko vodstvo v Jarenini 95 K, šolsko vodstvo v Račjem 935 K 67 v, občina Sv. Trojica v Slov. gor. 270 K, šolsko vodstvo pri Sv. Jurju ob Pesnici 56 K, občina pri Sv. Jurju ob Pesnici 120 K, župnijski urad pri Sv. Jurju ob Pesnici 25 K, Franc Babič, Lajteršberg 52 K, šolsko vodstvo, Hoče 35 K, Ana Mayer, Pobrežje 20 K, občina Krčevina 141 K. Skupna svota 1749 K 67 v se je odposlala na Brambni oddelek dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Vojaška podpora za svoje na orožne vaje v poklicanih. Deželna vlada za Slovenijo je izdala naredbo, s katero se določa podpora oziroma prispevek za preživljanje za svoje odpoklicanih na orožne vaje. Tozadevne prošnje, opremljene s potrdilom pristojnega župana, je vložiti na pristojno okrajno politično oblast.

Proste vožnje za invalide. Vojnim invalidom je dovoljeno brezplačno potovanje po vsej kraljevini. Železniške postaje jim bodo izdajale brezplačne vozne listke, katerih račun bo poravnava ministrstvo za socialno oskrbo.

Ustavitev izplačevanja kuponov vseh avstrijskih obveznic in zadolžnic. Ministrstvo financ, generalno ravnanje državnih dolgov v Beogradu, je z odlokom z dne 25. julija 1919, broj 702, zaukazalo, da se takoj ustavi izplačevanje kuponov kakor tudi obresti od amortizovanih obveznic vseh predvoja in vojnih dolgov bivše Avstro-Ogrske, dokler se ta zadeva o dolgovih mednarodno pravno ne odloči.

Prevoznice za blago, ki se pošilja v kraje na progi Špilje—Ljutomer. Po naročilu ljubljanske podružnice za trgovski promet z inozemstvom izdajata glavarstvi v Mariboru in Ljutomeru za vse v trgovino in privatni promet spadajoče blago, izvzemši živež in premog, prevoznice, te pa le osebam, katere stanujejo v območju glavarstva, Maribor in Ljutomer. Za prevoz živeža izdaja tudi znanprej prevoznice odsek ministrstva za prehrano in obnovno zemlje v Ljubljani, za premog pa le prej imenovana podružnica centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom. Mariborsko okrajno glavarstvo izstavlja izvoznice do največje množine enega vagona, le v slučajih največje nujnosti, v katerih je vsak dvom izključen, da bi se prevoznica izkoriščala v protizakonite namene, sme okrajno glavarstvo postaviti prevoznice do količine treh vagonov; ljutomersko okrajno glavarstvo pa sme za blago, ki je namenjeno v notranjost naše države, izpostavljati izvoznice do vsake količine. Prevoznice se izdajajo pri okrajnem glavarstvu samo za one postaje proge Špilje—Ljutomer, ki leže v našem območju, za ostale postaje pa sme prevoznice izdajati le podružnica centralne uprave. Prevoznice se izstavlja tudi za pošiljatve na vozovih in mora imeti vsak voz posebno prevoznico. Za vsako prevoznico je vplačati pristojbino treh kron, razun tega pa v onih slučajih, kjer bi obstal sum, da se namerava blago vtiho-tapiti v Nemško Avstrijo še pol 0/0 do 20/0 pristojbine od čistega fakturnega zneska.

Naliv in poplava. V nedeljo, dne 3. avgusta okoli pol 16. ure se je nad gornjim delom župnije Sv. Martina utrgal oblak s tako silo, da je bila cela okolica mahoma v vodi. Najhuje so prizadete občine Spodnji in Gornji Duplek, Korena in del Šmartina. Tam kjer napravi okrajna cesta pred vhodom v vas Sp. Duplek ovinek, je voda tekla v valovih meter visoko nad okrajno cesto. Ravnotoka tudi nižje od Gornjega Dupleka. Valovi so poplavalili celo ravnino, odnesli snopje z njiv in sploh ugonobili mnogim posestnikom vse poljske pridelke. Koruza je od naliva popolnoma zbita k tlom, oves pa izluščen. Škoda je zelo velika.

Naša krajevna imena. Sestavlja se kataster slovenskih občin. Obrniti je treba posebno pažnjo na to, da se vpišejo pravilna imena, popačene in nepotrebne novotarije se naj preprečijo. Lokalni uradi večkrat nehote pačijo imena. Treba je k temu tudi strokovnega znanja. Vlada bi naj imenovala v ta namen posebno komisijo, ki bi naj stvar presojala pri spremembi imen. Vpoštevati bi bilo troje: poznavanje krajevnih razmer in ljudske govornice, historične tradicije in jezikovnih zakonov. Zatorej bi se naj sestavile posebne komisije strokovnjakov za bivše kronovine Štajersko, Kranjsko in Koroško. V pomoč bi se naj poklicale naše znanstvene korpo-

racije: v Ljubljani Matica Slovenska in Muzejsko društvo pa predestinirani profesorji bodočega vseučilišča, na Štajerskem „Zgodovinsko društvo“ v Mariboru in na Koroškem istotako ondotno „Zgodovinsko društvo“. Prav posebnega študija bo še treba za Prekmurje, kjer so Madžari napravili pravo babilonsko zmešnjavo. Stvar je zelo važna in se naj merodajni činitelji nikar ne prezro!

Iz italijanskega vjetništva se je oglašil bivši črkostavec Alojzij Strašnik, ki se nahaja v vjetniškem taborišču Bastardo v provinci Perugiji. Piše, da mu ne gre slabo, pač pa ga muči domotožje.

Na nekem ubitem psu se je ugotovil sum stekline. Odredilo je okrajno glavarstvo v Mariboru pasji zapor čez vse občine sodnijskega okraja Sv. Lenart v Slov. goricah do preklica.

V štirih dneh čez Veliki Ocean. Velika podjetja ameriška začno graditi ogromne transoceanske ladje ki bodo mogle tekom 4 dni pripluti ocean. Te ladje bodo po svoji trdni zgradbi tudi varne pred morebitnimi napadi s strani podmorskih čolnov. Tako poročajo ameriški listi.

Na mesto smrtna kazni čaj in kava. Še koncem 18. stoletja sta bila čaj in kava v Nemčiji na dokaj slabem glasu. Dva hudodelca so obsodili na smrt, a vsled prigovarjanja necega zdravnika so ju pomilostili. Zdravnik je namreč smatral čaj in kavo za strup in hotel določiti, kako hitro deluje. Sodišče si je mislilo, pomilostimo jih, umreti morata tako ali tako. Eden njiju je moral razen navadne hrane trikrat na dan piti kavo, drugi čaj. Zatorej je čakal zdravnik na učinek, moral je v grob pred zločincema, kajti enemu je zastrupil čaj življenje do 79. leta, drugi se je pa do 80. leta upiral pogubonosnemu vplivu kavinega strupa.

Koliko so izdajali bivši vladarji za obleko? Največ ruski car. Civilni krojač je zaslužil pri njem vsako leto 48.000 K, vojaški pa 70.000 K. Nobene obleke ni oblekel car več nego trikrat. Cilindri so ga stali eden po 120 K in rokavice par po 50 K. Vsako leto si je kupil kožuh iz soboljevine za 12.000 K. Manj potroši angleški kralj, za vse skupaj do 100.000 K. Alfonz španski gleda zlasti na svilene lovske srajce. vsaka ga stane 180 K, rabi jih na leto 50. Nemški Viljem se je najrajši kazal v uniformah, izdal je zanje letno 100.000 K, za civilno obleko pa le malo. Vsako leto se je oblekel civilno le kakih 30krat. Viljem je bil velik ljubitelj ovratnic. — Najskromnejši je pač norveški kralj Haakon; oblači se kot navadni meščan. (Cene so odmerjene za predvojni čas.)

Dobro jo je pogodil. Znano je, da Ludoviku XIV. ni smel nikdo omeniti o smrti ali starosti, hotel je biti vedno mlad. Nekoč vpraša slikarja Mignarda: „Ali se ti ne zdi, da sem se postaral?“ — „Veličanstvo, na Vašem čelu čitamo samo par zmag več“. Takten odgovor za naše jesenske samice, ki bi se radi tudi v zimskem času človeškega življenja gibale v pomladansko mladostnem cvetju.

Denar s premerom pol metra imajo še na Švedskem v starih plemenitaških rodovinah. Iz bakra je. Vrednost se seveda ceni po velikosti, oziroma teži predmeta, ki ima obliko kroznika itd. Da spravijo en sam denar naprej, je treba večkrat malega voza.

Iz stare Sparte. Agija, Arhimudovega sina je vprašal nekdo: „Katero znanstvenost gojite najbolj v Sparti?“ — „Umetnost poveljevanja in uboganja“ — „Kako moremo postati prosti?“ — „Z zaničevanjem smrti.“ — „Kako močni so Lakedemonci?“ — „Tako, da lahko zažrjujejo nepoštene“. O, da bi se ti zlati odgovori udejavili tudi v naši jugoslovanski armadi!

Dopisi.

Črešnjevci. Zgubili smo dva vrla mladeniča-vojaka Jugoslavije: Arbeiter Blažek je našel grob v valovih Drave pri Spodnjem Dravogradu. Iz valov je klical tovarišu-rojaku „pozdravi mi domače!“ Milo slovo! Valentin Petek je pa umrl doma na vnetju možgan. Slučajno sta bila oba rojena pri Sv. Marjeti nižje Ptuj. Borilca Jugoslavije sta se preselila v kraj večne slave.

V Teharjih je slavil 25. julija prvi jubilej svojega mašništva preč. g. župnik Janez Čemazar. Na predvečer mu je zapel pod vnetim ter skrbnim vodstvom g. organista teharski pevski zbor prelepo podoknico, na kar je izreklo številno prisotno občinstvo svojemu vrozaslužnemu jubilaru najpristrčnejšo vdanost s svojimi živio-klici!

Dobrna. Na naslov celjskega okrajnega glavarja protestiramo tukajšnji stariši zoper šolskega vodjo Čulka. Smo se že pritoževali, ker ta nemškutar še vedno gospodari na dobrnski šoli, a vse brez uspeha. Kaj pač čaka okrajno glavarstvo, da tega nekdanjega odbornika „Südmarke“ ne požene? Ako bi se glavarstvo ne zmenilo za ta naš protest, mu povemu, da je šola naša in mi Čulku odpovemo stanovanje.

Velenje. Na Petrov dan je nabrala velenjska šolska mladina za invalide 1320 K, kateri znesek se je izročil svojemu namenu.

Slovanski pozdrav!

Pozdravljam vas, sinovi Slave,
pozdravljam hčere naše domovine.
Pozdravljena bodočnost očetnjave!

Naj duh prostosti dviga se v planine
in v polja naša, v brda nam zelena,
kjer vode silne režejo ravnine.

Na svetu širnem nam je samo ena
ljubezni polna dana domovina,
prostosti zlate, jasnega vremena.

Ta zemlja mila je nam le edina,
ki znoj in kri, pečate nosi naše
in v srcih čut svobodnega spomina.

Kako sovragi teme so vibráli,
ko lomili ste jarem zlá trpljenja
in smrti mu udarec ste zadali.

Izhaja solnce naše, luč življenja
in prosto veje prapor močne Slave.
Napočil nam je svetli dan — vstajenja.

Pozdravljam vas, sinovi Slave,
pozdravljam hčere naše domovine!
Naj sije solnce prosto na planjave,
dokler ta svet široki ne premine!

Slavomir.

Izjava prelagatelja „Novega zakona“. 1. Hotel sem pripraviti malo, priročno, ljudsko izdajo, kakršne si želi zadnji slov. hrv. katoliški shod v Ljubljani, leta 1913. 2. Prestavil sem Vulgato, ker je to avtentičen tekst, in pa ker se za prevode po izvirniku težko dobi cerkveno potrjenje, samo tam, ker je Vulgata nejasna, sem se oklenil grškega teksta; priznam, da je moj prevod kolikor mogoče dosloven. (P. Arnd mi je osebno pravil, da je imel sitnobe pri rimski Stolici zavoljo svojega prevoda, ker se je premalo držal Vulgate.) 3. Kolikor je bilo mogoče, sem se namenoma držal starega slov. prevoda ex a. 1856, da bi ne bilo namah preveč razlike med starim in novim prevodom. 4. Opombe sem namenoma napravil primeroma male in kratke, ki zadostujejo za žepno izdajo, sicer pa jih je več, kakor v marsikateri večji ali manjši nemški izdaji. Glavno je, da pride sv. tekst med ljudstvo in duhovščino; potem pa se le naj pripravljajo večje izdaje s obširnimi opombami, in se naj spišejo popolni komentarji posamnih sv. knjig. Jaz sem torej hotel ustreči nujni potrebi in zato sem napravil začetek. Že to me veseli, ker vidim, da sem z svojim delom sprožil to vprašanje in stvar že nekoliko pospešil. Slovensko Sv. Pismo na dan! Jos. Zidanšek.

*) Novi Zakon I. del. Sv. evangeliji in "Dejanje" apostolov. Priredil Jožef Zidanšek. V Mariboru 1918. Založila Tiskarna Sv. Cirila. (Cena 6 K, po pošti K 6-90), naroča se v tiskarni Sv. Cirila.

Prireditve.

V nedeljo, dne 10. avgusta:

Bralno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora priredi ob treh popoldne veliko ljudsko veselico z zanimivim sporedom: godba, petje, govor, šaljiva pošta itd. — Pri Sv. Marjeti niže Ptuja vprižori tamkajšnje učiteljstvo in dijaštvo popoldne v šoli gledališko igranje „Trije tički.“ Po končani predstavi se pa vrši prosta zabava s tamburanjem, petjem in šaljivo pošto v gostilni gospe Marije Horvatove. — Popoldne po večernicah se vrši velik politični in delavski shod za cel konjiški okraj v telovadnici deške šole v Konjicah. Pridejo govorniki iz Maribora. Agitirajte za obilno udeležbo. Nobenega naših somišljenikov naj ne manjka. Posebno delavci pridite vsi! — Na mladeniški shod pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. pričakujemo veliko število naših vrljih fantov iz Slovenskih gor. Mladeniško zborovanje se vrši takoj po službi božji pred romarsko cerkvijo ob 12. uri. — Zveza kmet. podružnic v političnem okraju ljutomerskem priredi ob 9. uri dop. v gostilni J. Kosi pri Sv. Križu že napovedani shod delegatov, odbornikov in poverjenikov pripadnih kmetijskih podružnic. O tej priliki se izvoli

načelstvo odbora, ev. tudi Zvezina gospodarska združba. K udeležbi vabi načelstvo. — Kmetijska podružnica Sv. Jurij na Pesnici priredi v gostilni mesarja Bračka ob treh popoldne poudčen shod. Govoril bo nadživinozdravnik g. Pirnat iz Maribora o živinoreji, kar bo zanimivo za vse živinorejce, člane in nečlane podružnice. Priidite torej iz vseh okoliških župnij! — V Studenicah pri Poljčanah se vrši ob treh popoldne Vodnikova slavnost s petjem, godbo in vprižoriljivo „Županove Micike.“ — Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Sv. Juriju ob južni žel. priredi ob 15ih Gregorčičevo slavnost na Goriškem travniku pri Osetu. Ob slabem vremenu se vrši slavnost v šolski telovadnici.

Med. dr. Vilko Marin

zdravnik za telesne poškodbe, spolne in ženske bolezni, ordinira vsak dan od 11.—12. in od 14.—16. (2.—4) ure v Elizabetini ulici št. 15, Maribor, Telefon 205.

Št. 10.055

RAZPIS

služb za meščanske šole v Sloveniji.

S pričetkom šolskega leta 1919/20 se ustanove in otvorijo v Sloveniji sledeče meščanske šole:

1. v Ljubljani, I. mestna deška s tremi razredi in eno vzporednico;
2. v Ljubljani, I. mestna dekliška s tremi vzporednicami, tremi razredi in z nastavnim razredom (tako imenovanim enoletnim tečajem);
3. v Ljubljani, Spodnja Šiška, deška meščanska šola s tremi razredi;
4. v Ljubljani, Spodnja Šiška, dekliška meščanska šola s tremi razredi;
5. v Trzinu: deška in meščanska šola s prvim razredom vsakega oddelka;
6. v Ribnici: deška s prvim razredom;
7. v Ptuj, deška šola s prvim in drugim razredom.

Razpisa se izpremeni nemška dekliška meščanska šola II v Mariboru v slovensko dekliško meščansko šolo. Sedanja nemška meščanska šola za dečke v Mariboru se izpremeni v meščansko šolo s temeljnimi slovenskimi razredi in nemškimi vzporednicami.

Za te meščanske šole in za obstoječe deške in dekliške meščanske šole v Celju, Mariboru, Ptuj, Žalec, Postojni in na Krškem se za šolsko leto 1919/20 razpisujejo sledeče službe:

I. mesta ravnateljjev:

- 2 za Ljubljano, od teh eno v Spodnji Šiški, 1 za Ribnico, 1 za Trzin, 1 za Maribor, 1 za Ptuj, 2 za Celje, 1 za Žalec, vsled eventuelne izpraznitve mesta: 1 za Postojno.

II. mesta ravnateljic:

- 2 za Ljubljano (eno od teh v Spodnji Šiški), 2 za Maribor, 1 za Ptuj.

III. mesta strokovnih učiteljev:

- 1 za Ljubljano (od teh 3 za Spodnjo Šiško), 1 za Trzin, 1 za Ribnico, 2 za Postojno, 1 za Ptuj, 3 za Maribor, 3 za Celje, 2 za Žalec, vsled eventuelne izpraznitve mest: 3 za Krško.

IV. mesta strokovnih učiteljic:

- 10 za Ljubljano (od teh 3 za Spodnjo Šiško) 6 za Maribor, 3 za Celje, 4 za Ptuj.

V. mesto učiteljice za ženska ročna dela

- 1 za Ljubljano (dekliška mestna meščanska šola). Prošnje je treba vložiti službenim potom na višji šolski svet do 15. avgusta 1919.

V prošnjah naj prosilci sicer navedejo mesto, za katero prosijo, vendar se opozarjajo, da veljajo njih prošnje istotako tudi za druga razpisana mesta (razven za mesto učiteljice ženskih ročnih del). Višji šolski svet si pridržuje pravico, da imenuje prosilce in prošilke tudi na druga mesta kakor so prosili, ker je pomanjkanje za meščanske šole izprašanih učiteljev veliko, tako da ne bo mogoče na vsa prosta mesta imenovanja izvršiti z ozirom na strokovne skupine in tako, da pride na vsako šolo vsaj nekaj izprašanih moči.

Na mesta, ki se ne podelijo izprašanim učiteljem, bodo začasno prideleni ljudskošolski učitelji, ki se zavežejo, da bodo tekom 2 let položili usposobljenostno preizkušnjo za meščanske šole in ki imajo primerno kvalifikacijo.

Glede teh se opozarja na poseben poziv višjega šolskega sveta v uradnem listu in dnevnikih.

Predsednik:

Profesor Vadnjal, l. r. 1451

MALA NAZNANILA.

Proda se:

Novi sedli od 10—20 hl, liter po 1-50 K na prodaj pri Ivo Horničky, veleposrednik v Št. Ilju v Slov. gor. 1444

Petrelje v večjih množinah priporoča M. Berdaja, Maribor. 1433

Blita-plemenjaka pincavške pasme, 2 in pol leta starega, krotkega ima na prodaj Dragotin Lingelj veleposrednik, Ruše. Cena po dogovoru. 1416

Glasovir (Stutzflügel) in skoraj novi pianino se prodaja. Maribor, Kriehuberjeva ulica 26. 1417

OKNA na prodaj 10 kompletnih primerov za stavbo. Naslov se izve pri upravi lista. 1446

Vila z 1 in pol oralom zemlje se prodaja. Menar J. Selnic ob Dravi. 1453

SUKANEC

(cvirni)

- 1 klopčič, (špula) 366 m
- črn št. 24, 30, 36
- bel št. 10, 16, 24, 30, 36
- 1 klopčič . . . K 6—
- 1 ducat . . . K 69—

Kom. skladništvo

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor, Glavni trg št. 6.

Obleke

od preproste do vsakovrstne najfinjše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER,

Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 719

Prima svinjska mast,

suho meso,

klobase,

fižol,

pražen ječmen,

ala „Kneip“ kavin

.. nadomestek ..

Prodaja na drobno in debelo

Prva slavenska trgovina suho-
.. mesate robe in masil ..

Jovo Gigovč

Nova Gradlika.

Podružnica Maribor,

Glavni trg št. 21. 1412—135—226

Kupi se:

Kostanjev in hrastav les kupi vsako množico Alojzij Hajdinjak, Krčevina 162 pri Mariboru. 1458

Službe:

Pridnega učenca iz poštene hiše sprejme takoj Anton Zemljič, trgovina z mešanim blagom, Sv. Lenart v Slov. goricah. 1407

Tukajšnji bančni zavod išče takoj slugo (ne nad 30 let starega in tekača ne nad 16 let starega). Ponudbe s priporočili na upravo lista. 1450

Zaneti in pošten hišni hlapec se sprejme pri M. Ziegler, Maribor. 1448

Dva močna trgovska učenca, išče trdka Rudolf Pevec v Mozirju. Pogoji: Iz poštene, boljše hiše z dobrimi priporočili. 1419

ŽENSKO ZDRAVILIŠČE

drž. toplice Dobrna pri Celju (preje Neuhaus bei Cilli, Steiermark) vrelec izredno bogat na radiju in ogljikovi kislini. Maj—Oktober. 1399

Stavbena pisarna

FRANJO NERAD,

mestni zidarski mojster v CELJU.

Prevzema vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvršuje načrte in proračune po dnevnih cenah. 1023

ČEVVLJE

fine, moderno izdelane in sandale ima v zalogi in jih razpošilja po pošt. povz.

mirenska „Čevljarska zadruga“ v Vrbovcu pri Mozirju.

Čevlji so iz lahke ševromedija kože, boksa in telatne. Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske, deške in otroške čevlje ter sandale. Cene usnja se dvigajo, zato naročite čimprej! Pri večjem odjemu prime-ren popust!

Prodajalna tudi v Celju „Narodni dom“.

Zmerne cene! Zahtevajte cenike! 1268

HMELJ

kupi vsako množico Rudolf Pevec v Mozirju. Cena po dogovoru z vzorci.